

UZASADNIENIE

(...) Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. orzeczeniem z dnia 16 lutego 2021 r. zaliczył S. M. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z symbolem (...), (...), do dnia 29 lutego 2024 r., ustalając, że niepełnosprawność istnieje od wczesnego dzieciństwa, a ustalony stopień niepełnosprawności od dnia 01.02.2021 r.

Orzeczeniem z dnia 14 kwietnia 2021 r. (...) Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. uchylił zaskarżone orzeczenie (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. z dnia 16 lutego 2021 r. i nie zaliczył S. M. do stopnia niepełnosprawności.

Rozpoznając odwołanie S. M. (...) Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. wydał w dniu 18 sierpnia 2021 r. orzeczenie, w którym odmówił uchylecia ostatecznego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z dnia 14 kwietnia 2021 r. Organ wskazał, że S. M. z uwagi na naruszoną sprawność organizmu wymaga leczenia, w szczególności regularnej kontroli w poradni specjalistycznej oraz farmakoterapii, niemniej jednak skutki tego naruszenia związane z rozpoznanymi schorzeniami, ich przebiegiem i wynikami leczenia, nie powodują w konsekwencji istotnych ograniczeń w możliwości funkcjonowania i pełnienia ról społecznych na poziomie uważanym za typowy dla osoby z pełną sprawnością. Organ uznał, że S. M. funkcjonuje stosownie do wieku, płci, czynników społecznych, kulturowych, może samodzielnie zaspokajać podstawowe potrzeby życiowe, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację oraz prowadzić gospodarstwo domowe i uczestniczyć w życiu społecznym, a także wykonywać pracę na otwartym rynku pracy, czyli nie spełnia przesłanek zaliczenia do stopnia niepełnosprawności.

S. M. wniósł odwołanie od tego orzeczenia (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S., domagając się zaliczenia do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Wskazał, iż jego choroba powstała w okresie okołoporodowym z powodu niedotlenienia (...), podniósł, że z tego powodu jest niepełnosprawny i bardzo często nie może funkcjonować normalnie i stąd wynikają jego problemy z pracą; załączył oświadczenie o wypowiedzeniu mu umowy o pracę przez pracodawcę.

(...) Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. wniósł o oddalenie odwołania w całości, wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

S. M., urodził się w dniu (...), posiada wykształcenie (...) z zawodu (...).

Dowód: ocena stanu zdrowia osoby zainteresowanej k. 163 akt organu

S. M. uzyskał zaświadczenie o ukończeniu szkolenie z zakresu wykonywania niektórych czynności związanych z kierowaniem ruchem drogowym, jednakże w dniu 26 stycznia 2022 r. wydane zostało orzeczenie lekarskie stwierdzające, że wobec istnienia przeciwwskazań zdrowotnych jest niezdolny do wykonywania pracy na stanowisku: opiekun (...)

Dowód: orzeczenie lekarskie z dnia 26.01.2022 r. - k. 37, zaświadczenie nr (...) – k. 45.

S. M. ma przyznany decyzją z dnia 15.02.2022 r. zasiłek pielęgnacyjny z tytułu niepełnosprawności na okres 01.01.2022 r. do dnia 29.02.2024 r.

Dowód: decyzja z dnia 15.02.2022 r. - k. 46.

S. M. cierpi na schorzenia neurologiczne: otępienie mieszane, padaczkę, organiczne zaburzenia osobowości, bóle głowy u osoby z zespołem pustego siodła tureckiego. Schorzenia neurologiczne powodują niepełnosprawność w stopniu lekkim o symbolu (...). Niepełnosprawność ma charakter okresowy od dnia 01.02.2021 r. do dnia 29.02.2024

r. Niepełnosprawność spowodowana jest upośledzeniem funkcji intelektualnych wynikających z otępienia i bólami głowy w przebiegu zespołu pustego siodła tureckiego; dodatkowo u S. M. współistnieją organiczne zaburzenia osobowości. Data początkowa niepełnosprawności to 01.02.2021 r. S. M. z uwagi na zaburzenia neurologiczne może pracować na otwartym rynku pracy z ograniczeniem pracy na wysokości i prowadzenia samochodu służbowego.

S. M. cierpi także na niedoczynność tarczycy. Jest zdolny do pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami.

Dowód: opinia sądowo-lekarska sporządzona przez biegłą z dziedziny neurologii – k. 53, opinia uzupełniająca sporządzona przez biegłą z dziedziny neurologii – k. 63, protokół z posiedzenia składu orzekającego w sprawie ustalenia stopnia niepełnosprawności (...) z dnia 18.08.2021 r. – k. 165 akt organu.

Organiczne zaburzenia osobowości i nastroju powodują, że S. M. spełnia kryteria zaliczenia go do lekkiego stopnia niepełnosprawności z symbolem niepełnosprawności (...) na stałe, co oznacza naruszoną sprawność organizmu powodującą ograniczenia w wykonywaniu pracy zarobkowej znacznie obniżające wydajność pracy na danym stanowisku w porównaniu z wydajnością jaką wykazują osoby o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną oraz ograniczenia w pełnieniu ról społecznych. Niepełnosprawność istnieje od wczesnego dzieciństwa, a niepełnosprawność stopnia lekkiego od 01.02.2021 r. S. M. wymaga odpowiedniego zatrudnienia na otwartym rynku pracy z ograniczeniami wynikającymi z psychofizycznych możliwości. Wymaga także konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie danej osoby oraz wymaga korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki;

Dowód: opinia sądowo-lekarska sporządzona przez biegłego z dziedziny psychiatrii – k. 104-109

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się częściowo uzasadnione.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 573) rozróżnić można trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki. Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. (art. 4 ust. 1 ustawy). Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych (art. 4 ust. 2 ustawy). Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu powodującą w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub techniczne. (art. 4 ust. 3 ustawy).

Standardy w zakresie kwalifikowania do poszczególnych stopni niepełnosprawności, uregulowane zostały w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 1110). I tak zgodnie z rozporządzeniem: niezdolność do pracy oznacza całkowitą niezdolność do pracy zarobkowej z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu (§ 29 ust. 1 pkt 1), konieczność sprawowania opieki - całkowitą zależność od otoczenia polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem (§ 29 ust. 1 pkt 2), konieczność udzielania pomocy, w tym pomocy w pełnieniu ról społecznych – zależność od otoczenia wymagającą wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa

domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych (§ 29 ust. 1 pkt 3), czasowa pomoc w pełnieniu ról społecznych – konieczność udzielania pomocy, o której mowa w § 29 ust. 1 pkt 3 w okresach wynikających ze stanu zdrowia (§ 30 ust. 1 pkt 1), a częściowa pomoc w pełnieniu ról społecznych – wystąpienie co najmniej jednej okoliczności, o której mowa w § 29 ust. 1 pkt 3 (§ 30 ust. 1 pkt 2), istotne obniżenie do wykonywania pracy - naruszoną sprawność organizmu powodującą ograniczenia w wykonywaniu pracy zarobkowej znacznie obniżające wydajność pracy na danym stanowisku w porównaniu do wydajności, jaką wykazują osoby o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną (§ 31 ust. 1 pkt 1), ograniczenia w pełnieniu ról społecznych - trudności doświadczane przez osobę zainteresowaną w relacjach z otoczeniem i środowiskiem według przyjętych norm społecznych, jako skutek naruszonej sprawności organizmu (§ 31 ust. 1 pkt 2), zaś możliwość kompensacji ograniczeń - wyrównywanie dysfunkcji organizmu spowodowanej utratą lub chorobą narządu odpowiednio przez przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne (§ 31 ust. 2 rozporządzenia).

W rozpoznawanej sprawie spornym było czy odwołujący się jest osobą niepełnosprawną i do jakiego ewentualnie stopnia niepełnosprawności należy go zaliczyć. S. M. bowiem, mimo opinii sądowno-lekarskich, z których wynika, że jest osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim, kwestionował powyższe opinie podnosząc, że stan jego zdrowia skutkować powinien zaliczeniem go do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Na materiał dowodowy w niniejszej sprawie złożyła się dokumentacja dotycząca odwołującego się, w tym również dokumentacja medyczna zawarta w aktach sprawy oraz w aktach organu, której prawdziwości i rzetelności żadna ze stron nie kwestionowała.

Jak już wskazano na wstępie analiza zebranego materiału dowodowego nie dała podstaw do podzielenia stanowiska odwołującego się w pełnym zakresie, odwołanie bowiem okazało się uzasadnione jedynie częściowo.

Z opinii biegłych sądowych z zakresu neurologii oraz z zakresu psychiatrii wynika bowiem, iż schorzenia odwołującego się nie powodują wyższego niż lekki stopnia niepełnosprawności. Opinie biegłych, wydane po badaniu przedmiotowym S. M. oraz analizie dostępnej dokumentacji stanu jego zdrowia (której rzetelność i wiarygodność nie była podważana przez strony i nie budziła wątpliwości sądu) są jasne, pełne i spójne, a ich wnioski w sposób logiczny i przekonujący umotywowane. Biegli szczegółowo opisali stan zdrowia odwołującego się istniejący w dacie badań (stan ogólny, objawy neurologiczne, stan psychiatryczny), postawili rozpoznania korespondujące z odnotowanymi w dokumentacji medycznej badanego oraz wyjaśnili, dlaczego nie znajdują podstaw do uznania u S. M. niepełnosprawności umiarkowanego stopnia. Wszystko powyższe, przy uwzględnieniu nadto, iż biegli to wysokiej klasy fachowcy o wieloletnim doświadczeniu zawodowym, także klinicznym, wieloletnim doświadczeniu orzecznictwem i specjalności odpowiedniej do schorzeń odwołującego się, znajdujących potwierdzenie w złożonej dokumentacji medycznej, nakazywało uznać ich opinie za rzetelne i wiarygodne, a w konsekwencji podzielić zawarte w nich wnioski, nie znajdując żadnych podstaw do ich kwestionowania.

Za taką podstawę nie mogą zostać uznane zarzuty strony odwołującej się. Stanowią one bowiem w istocie subiektywną polemikę z wnioskami opinii co do codziennego funkcjonowania S. M.. Biegła neurolog odniosła się do tychże zarzutów podkreślając, że S. M. jest niepełnosprawny w stopniu lekkim o symbolu (...)z powodu ograniczeń związanych z zaburzeniami pamięci na podłożu niewielkich zmian naczyniopochodnych i zaników korowych płatów czołowych i ciemieniowych, a zaburzenia pamięci nie wykazują istotnej progresji w czasie. Biegła podkreśliła, że lekki stopień niepełnosprawności z przyczyn neurologicznych ma charakter okresowy od dnia 01.02.2021 r. do dnia 29.02.2024 r. ze względu na charakter opisywanych w TK mózgowia zmian naczyniopochodnych i zanikowych (...). Nadto biegła wskazała, że niepełnosprawność odwołującego się spowodowana jest upośledzeniem funkcji intelektualnych wynikających z niewielkiego otępienia oraz bólami głowy w przebiegu zespołu pustego siodła tureckiego, dodatkowo współlistnieją organiczne zaburzenia osobowości.

Z opinii biegłego sądowego z dziedziny psychiatrii, który także odniósł się do zarzutów do opinii wniesionych przez S. M., wynika, że podstawą do oceny stopnia niepełnosprawności odwołującego się jest jego funkcjonowanie społeczne

i zawodowe w chwili obecnej i nie oznacza to, jak wyjaśnił biegły, że jeżeli odwołujący się miał orzeczony wcześniej umiarkowany stopień niepełnosprawności, to przy zaburzeniach jakie obecnie występują u niego, musi nadal on istnieć. Zdaniem natomiast biegłego S. M. jest sprawny intelektualnie, a jego problemy w funkcjonowaniu zawodowym i społecznym wynikają z zaburzeń osobowości. W ocenie zatem biegłego obecnie S. M. spełnia kryteria zaliczenia go do lekkiego stopnia niepełnosprawności, co oznacza naruszoną sprawność organizmu powodującą ograniczenia w wykonywaniu pracy zarobkowej znacznie obniżające wydajność pracy na danym stanowisku w porównaniu do wydajności jaką wykazują osoby o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną oraz ograniczenia w pełnieniu ról społecznych.

Sąd pominął, jako zmierzający jedynie do przedłużenia postępowania, wniosek strony odwołującej się o przesłuchanie świadka oraz o dopuszczenie dowodu z opinii innych biegłych sądowych, uznając, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jest wystarczający do wydania orzeczenia, a opinie sporządzone przez biegłych z zakresu psychiatrii i neurologii są jasne, pełne i spójne, a wnioski w nich zawarte są w sposób logiczny i przekonujący umotywowane. Biegli szczegółowo wyjaśnili dlaczego odwołującego się należy zaliczyć do lekkiego stopnia niepełnosprawności, przy czym biegła neurolog wyjaśniła, że niepełnosprawność S. M. z przyczyn neurologicznych ma charakter okresowy, tj. od dnia 01.02.2021 r. do dnia 29.02.2024 r., zaś biegły psychiatra wskazał, że organiczne zaburzenia osobowości i nastroju powodują, że S. M. spełnia kryteria zaliczenia go do lekkiego stopnia niepełnosprawności na stałe.

Mając na uwadze powyższe sąd, na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżone orzeczenie wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności uznając, że zalicza S. M. do lekkiego stopnia niepełnosprawności od dnia 1 lutego 2021 roku do dnia 29 lutego 2024 roku z symbolami niepełnosprawności (...) i (...) oraz od dnia 1 marca 2024 roku na stałe z symbolem niepełnosprawności (...), nadto ustalił wskazania dodatkowe, to jest:

- w punkcie 1, że może pracować na otwartym rynku pracy z ograniczeniami wynikającymi z psychofizycznych możliwości,
- w punkcie 5, że wymaga konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie danej osoby,
- w punkcie 6, że wymaga korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki.

Jednocześnie uznając brak podstaw do zaliczenia S. M. do wyższego niż lekki stopień niepełnosprawności, należało w pozostałym zakresie oddalić odwołanie.

sędzia Klaudyna Książek-Stasiak

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

sędzia Klaudyna Książek-Stasiak